The First Telugu Bi-weekly in Andhra Desa. The only Telugu Newspaper
for H. E. H. The Nizam's Dominions

గోలకొండ పత్రిక

(౦౨౭౩) ప్రతి సోమ, గురువారములు ప్రకటింపబడును

హైదరాబాదు, (దక్కన్.)

సం॥ చందా రూ ౭-౦-౦
అర్ధ ,, ,, ౩-౧౨-౦
విడి ప్రతిక ౦-౧-౪

GOLKONDA PATRIKA

ఒక వారము తరువాత ప్రాతప్రతిక కోరినచో వెలకు పరిమితి లేదు.

HYDERABAD, (Dn) THURSDAY 9-11-33

సంపుటము ౭ } శా. శ. ౧౮౫౫ శ్రీముఖనామ సం॥ కార్తీక బ॥ ౭ గురువారము ౯-౧౧-౧౯౩౩ { సంచిక ౫౧

హిందూ ధర్మ శాస్త్రములో

అవసరమైన మార్పులు

[చిత్రగుప్తుడు]

మార్పు అవసరమా ?

కొందరు — వారు మీరనుకొనునట్టి హిందూ శాస్త్రజ్ఞులు — హిందూ ధర్మశాస్త్రములో మార్పులు అవసరము. వేదములు చిరములు కదా? ఋషులు తెలివితక్కువవారా! మనము నూతనశక్తిని పొందవలెనన్న ప్రకారము త్రికాలవేదులను ముందు వచ్చువారందఱు అల్పాయుష్కులు తెలివితక్కువవారు నష్టపడుదురు. అందువలన అన్నియు మనకు బాగుగా తెలిసి ఆలోచించి ఏర్పరచిన నియమములు పెట్టిపోయినారు. వారందరు చేసిపోయిన మన పవిత్రమైన శతకబంధన సాంఘిక నైతికబంధన నియమములను మనము త్రెంచివేసినచో మన సొంపగు శాస్త్రపద్ధతిని మనము తొలగించివేసినట్లు నిజము. కావున ఏమియు మార్పులను చేయవద్దు అని మన సనాతనసోదరుల మొఱ. పాపము వారు హిందూమతమును తెలివితక్కువ సేవచేయువారే. వారి దేని తప్పుగలదు?

కాని నిజమాలోచింతము. మనకు మార్పు అవసరము లేదా? ఋషులు త్రికాలవేదులుకారు. త్రికాలవేదులైన మనము ముసల్మానుల చేతులలో ఇంగ్లీషు ఫ్రెంచి డచ్చివారి చేతులలో పడిన సంగతి తెలుపక పోయిరి. మరల మనకు స్వదేశ మోక్షమెప్పుడైన తెలుపక పోయిరి. వరియువారిలో వారికి భిన్నాభిప్రాయము లేదనుకొనలేము. ఒకరు బాల్యవివాహము చేయుమనిరి. ఒకరు వలదనిరి. ఒకరు వితంతూద్వాహ మొప్పిరి. ఒకరు ఒప్పకుండిరి. ఒకరు విష్ణుస్తుతులు— గోమాంసము తినుమనిరి. ఒకరు మాంసమే కూడదనిరి. అంత చే నాయిట్టి విచికిత్సాజంతువు లీది ,,ఆహార్యము'' అను సమస్య యిచ్చకొనలేక కారణము గుర్తింపలేక

,,ఋషయోభిన్నాః మునయోభిన్నాః
నైకోమునిర్యస్యమతం విభిన్నం''

అని పలవల రేడ్చినారు.

మాలకారణ మేమనగా హిందూరాజులు లేయా ప్రాంతములలో రాజ్యము చేసినప్పుడు ఆయా ప్రాంతములందలి ఆచారములను మార్చుచువచ్చిరి. ఆట్టి పండితసభలచే నేర్పరచిన శాస్త్రమతము— ఖానూను— శాసించిరి.

అందువలనే దేశకాలానుగుణముగా ప్రదేశములలో కొన్ని కొన్ని ఋషిశాఖాసంబంధ శాస్త్రములే యెక్కువమునై యున్నవి. కావున నేను మీకు మాలవరస్సుతో చెప్పదలచుకొనినది కన్యాపుత్రులు కెంచుకొనుట యాచారమున్నది. ఒకే మార్గములో మనకు కొన్నయెడల స్త్రీలుంటే తల్లిదండ్రుల యాస్తిపై స్వాతంత్ర్యము హక్కున్నది. దత్తత విషయములో ప్రత్యేకముగా నాకు విశేషము తెలియవలసియున్నది. ఒకరాత్రిలో వితంతువుపత్నులు తీసికొనుటకు ఒప్పుదల అవసరము. ఒకటో అనవసరము.

, ఇంతేకాదు పూర్వము ద్వాదశవిధ పుత్రులుండి వారికి సంక్రమణ హక్కులు పొందుచుండిరి. ఇప్పుడు కుండగోళకులు కానీనగూఢజులు రెంటికి తప్పిన దత్తపుత్రులయినను క్షేత్రజులు పౌనర్భవులు దిక్కులేనివారైయున్నారు. పూర్వము అష్టవిధ వివాహము లుండెడివి. అందు నాలుగు ప్రశంస నీయములు కాకున్నను చెల్లుచుండెను. ఇప్పుడు రెండే సర్వసామాన్య వివాహములు. ఇట్టి యుదాహరణములెన్నియో పరిగణింపదగినవి.

ఇంకొక విషయమును గమనింపవలసినదేమన కొన్ని స్మృతులలోని కొన్ని యాచారములు పాటింపబడుటలేదు. పూర్వాచార పరాయణులైనవారు ,అర్ఘ్యదక్షిణ శావాస్యవరా నృపశరా రాష్ట్ర'' అని ఆపస్తంబుడు శూద్రసంస్కృతాన్నము స్వజాతుల భోజనము పంచపంచనఖా భక్ష్యాః'' గౌతముడు అయినను కొన్నిటిని తిరస్కరించుచున్నారు. దీని భక్షింపకూడదని ఉద్దేశము. నేడు వివాహయోగ్యులైన బ్రాహ్మణాది హిందువులే సముద్రయానము చేయుచున్నారు. పటకులు చిత్రకారులు కర్మిష్ఠులు వ్యాపారులు మున్నగువారు వాంఛితయులు నేడు వీరే గౌరవార్హులై యున్నారు. కావున ఈవిషయములన్నింటిని పరిశీలించి చూచిన ప్రాచీనసుందరి యార్యులు మార్పులు కోరినయెడల, కాలమునుమీరిన కొలది జనుల యాచారములు మారినకొలది శాసనములు చేసిరనియు విశదమగును.

భావదాస్యము

మన భావదాస్యము వెయ్యేండ్లనుండి మనము రాజకీయ దాస్యమును సహించుచున్నాము. ఏదో నిరంకుశ రాజులెవరైన మనమెట్లు నడవవలెనో మనమెట్లు కట్టవలెనో మనమెట్లు మాట్లాడవలెనో ఎట్లు నిలువవలెనో ఎట్లు స్నానము చేయవలెనో ఎట్లు మూత్రము చేయవలెనో యిట్టి విషయములందు మన పెద్దలు శాసించినట్లు శాసింపలేదు. ఇవి చాల వఱకు వాళ్లను నాశపోయినది మాత్రమే . . . . [illegible] . . . . . . మనము ఫలానికాలమందు ఫలానిగడియలో — — కనిపించకుండ యుండవలెను చెప్పుకొనుట తెగిపోవు . . . . . — . . . . . జుట్టు అట్లు గాక కొంతకన్న . . . . . నుండవలెను . . . . దినములలో కలవలెను . . . . మంచిదైనను . . . . ఆను ఆధారము విషయములనుకూడ శాసించియున్నారు.

శాసనోల్లంఘనము

ఇట్లు శాసించిన ఋషులే నాటినుండి నేటివరకు ధర్మవిరుద్ధమైన చర్యలు చేసినవారెందరో గలరు!

స్పష్టోపర స్వ క్రమంచ మహాతాం—
. . . . . భరద్వాజా స్వయం . . . . . జన్మితుః''

— గౌతముడు

కతిపయ భరద్వాజుడు అను ఋషులు, ఏమోయ్ నా పెండ్లాన్ని నీవు నీ పెండ్లాన్ని నేను మార్చుకొందామా'' అని ఇట్లే వ్యవహారం నడిపోతుగూడ'' అని మాట్లాడుకున్నారు. ఒకరింటికి అన్నారు వెంటనే కల్పించి మార్చుకున్నట్లు మార్చుకున్నారు. ఏడిపోయిందా పరాశరమునంతవాడు మత్స్యగంధిని . . . . . . తర్వాత అమాయకులై పెద్దపెద్ద ధర్మాలు వ్రాసినారు. విశ్వామిత్రుడు శునకములను తిన్నాడు. అవియు మాంసాహారము . . . . . వివశుడై . . . . . మాంసమును . . . . . . నెన్నారు. అని వారిదిగితే తప్పైయుండి నాయనా క్షమింపు అనుటమాని వైరాగ్యంతో యిట్లన్నాడు.

శ్లో॥ పిబంత్యేవోదకం గావో మండూకేషు

రువత్స్వపి।

నతేధికారో ధర్మేస్తి
మాభూరాత్మ ప్రశంసకః''

అపుడు కష్టపడి తెచ్చిరని యడిగిన అప్పుడు మడుగులో పడిన లోనపెట్టి నీవు తాగుట మానునా? అన్నాడా మునిశ్వరుడు, ,అయితే యిట్లుచేయుటకు ఋషులకు అధికారమిచ్చినారు వారు సర్వతంత్రస్వతంత్రులు. విశ్వామిత్రుడు . . . . . లోకములో ప్రతికష్టమునకు వనిచెప్పి పలిపినాడు

సిద్ధపేస్తాను అంటారు అగస్త్యుడు సముద్రమును పానముచేయు టక్కు అపాశనము నకు పరిపని తర్వాత యుకేతయను మాత్ర మాత్రముననే విడిచినాడు సిద్ధపేయుటకు నూసోయను వారమును త్రిమూర్తుల ఊరిపిలలకన్నారు పరిపనించుకొలె అంటారు అకన్ని మొదలు దుర్జాతమనతర్వాత బహుబిమ్మతమ్మను గారు రైతిరీయోపనిషత్తులో విపరీతముల కొకరమాధాన మిచ్చినారు.

"యాన్యనవద్యాని కర్మాణి
తాని సేవితాని
నో ఇతరాణి"

సాయనా! మాతో నుంచిపేసిన యుండిన వాని నను కరింపుడు మేము గర్దించి రద్దుపరుచులు చేసిన మీకెది ఆచార్యముకాదు అన్నారు ఇది యుప్పుకోదగిన యంశమె ఇదన్ని యు సమవిందియు అది శంకర భగవత్పాదాచార్యులవారిట్లు అవాదే సెలవిచ్చినారు

"యస్మిన్ దేశే కాలే నిమిత్తే చ
యో ధర్మో నుష్ఠీయతే।
స ఏవ దేశకాలనిమిత్తాంతరే
ష్వధర్మో భవతి"

—శారీరకభాష్యము, 3, ౧ –౨, ౫.

అనగా ఏవిషయమొక్క దేశమందుకాకాలమందొకనిమిత్త మందు ధర్మముగా పరిగణింపబడునో యావిషయము దేశకాల నిమిత్తాంతరమందు అధర్మమగుచున్నది

కావున

మనము ధర్మశాస్త్రములను కాలానుగుణ్యముగా మార్పుకొనవలెనని పై యుపోద్ఘాతము వలన తెలియవచ్చెడిని అధునిక ఋషి తుల్యులైన శ్రీ అరవింద ఘోషుగారు ఆర్య యను పత్రికలో నొకచోటిట్లు సెలవిచ్చినారు

"If an ancient Indian of the time of upanishads of the Budda or the late classical age were to be set down in modern India he would see his race clinging to forms and shells and rags of the past and missing nine-tenths of its nobler meaning.. . He would be amazed by the extent of the mental poverty, the immobility, the static repitition, the cessation of sciences the long sterility of art the comparative feebleness of creative intuition"

అనగా—ఉపనిషత్కాలమందలి లేక బౌద్ధయుగ మందలి లేక కావ్యకాలమందలి ప్రాచీనార్యులొకని పట్టుకొనివచ్చి నేటి హిందూస్థానమును జూపించిన అతడు తన జాతియంతయును వదలి బాహ్యాచారములను పట్టుకొనుటను, లోపలిరస ముల్లను వాదలి నూరింట తొంబది పాళ్ళు వదలివేసి జీర్ణవస్త్రములను పాతపెంకులను పట్టుకొని వేలాడుచుండుటను ముఖ్యములను పారవైచి పట్టిచిప్పలను చేతబట్టియుండుటను జూచును. ప్రాచీనుల భావ గాంభీర్యములో పదిలో తొమ్మిది పాళ్ళు మరచియుండుటను గమనించును మన మానసిక దారిద్ర్యమును కూపస్థ మండూకస్థితిని, యథాప్రకార పిదిర ము అనుమంత్రరాజ జపనీతిని పరిజ్ఞాన శాస్త్రవైముఖ్యతను, కళా వంధ్యాత్వమును శిల్పము ప్రజ్ఞాపిస్పూరితము జూచి యతడు దిక్కుతోచని దై దిక్కుమొగముతో నుండి పూర్వ జాతియేనా? ఈ వాక్యములను విని యావేశపడ బొందని హిందువుండునా?

పలెటూరి ప్రజలనివేదనము

జడ్చర్ల బస్టీరు విజయము

స్కూలు హెచ్చింపు

(మా విలేఖరి)

కొల్లాపనగరము

ఇది ఆత్రాఫ్ బల్దా జిల్లా మహబూబు తాలూకాలోని ... గ్రామము. జనసంఖ్య ౧౫౦౦ వరకు గలదు. గ్రామము అ... రోజుగానే యున్నది. సర్కారు బడియుండుటయు చాలగలదు. ఇక్కడి వ్యవసాయదారులలో చాలభాగము తిరిగి ... క్రింద నే ఇక్కట్లు బందోబస్తు దినము జరిగినది. ఈ సందర్భములో ఒకి భూములకు విపరీతముగ పన్నులు వేయబడినవి. ఈగ్రామ మున ... ఒక ... నుండి ... వరకు ... పన్నులు ... కీ వారి గ్రామములలో ఎచ్చటనులేని మహా ఘన విజాం ప్రభువుగారి స్వంత జాగిరమైనట్టి గ్రామములో రైతులను కష్టము పెట్టుచున్నారు. శ్రీవారి కరుణారసదృష్టి ... ఇచ్చట టపాల్ఖానా కలదు. చిన్నపాఠశాల కలదు. ... విద్యార్థులసంఖ్య సుమారు ౬౦ వరకున్నది. పటేలు పాఠశాల ... గ్రంథాలయము ... కొన్ని గౌరవనీయమైన ...

ఆంధ్రనిధికి విరాళములు

ఈక్రింది విరాళములు కేంద్రసంఘ ప్రచారకులద్వారా వందనములతో ... ప్రకటింపబడుచున్నవి.

అడ్డాకుల యల్లారెడ్డి

శ్రీయుత వేంకట ... రావుగారు రామారెడ్డి	౫-౦-౦
,, పటువారీగారు	౧-౦-౦
,, గుమాస్తా పటువారీగారు	౦-౮-౦
,, గరళ వీరయ్య గుప్త గారు	౧-౦-౦
మొత్తం రు	౮-౮-౦

మునకలము ప్రతాపరెడ్డి బి. ఏ. బి. ఎల్.

వా. ... రావు

కార్యదర్శులు

మహబూబ్నగర్ వార్తలు

(విజయరాఘవ నుండి)

ప్రభువుగారి జన్మదినము

(మా విలేఖరి)

[illegible]

ముస్లిముగాడును, పాండురంగ రావు వకీలుగారును, సీతారామారావు గారును ప్రభువుగారి గుణగణములను గురించి ఉపన్యసించిరి. పాఠశాల బాలుర ... పాడిరి. ఉపాధ్యాయులు ఉత్సాహము కనపరచిరి. బాలుర బహుమానము లొసగబడెను. ఆలాపించ ... సభ విసర్జింపబడెను. ప్రభువు గ్రామముల సంచరించు రాజభక్తిని బోధించు చాలయోగ్యము గనున్నది. వచ్చిన వారందరికి మున్సిఫుగారు తేనీరొసగిరి.

పైరులకో యించుటకు పటేల్పట్వారీల ఆజ్ఞ అవసరమగుట

(స్వకీయ విలేఖరి)

పోసానిపేట

ఈగ్రామము కామారెడ్డి తాలూకాలో చేరినది. ఇచటి గృహసంఖ్య ... జనసంఖ్య ౧౦౦౫ కలదు.

దేవాలయము

౧ శివాలయము ౧ విష్ణ్వాలయము గలవు. పూజాపురస్కారములు చక్కగా జరుగుచున్నవి.

పాఠశాల

౧ ... పాఠశాలకలదు. ... లోకల్ ఫండు పాఠశాలగా మార్చినచో ...

ఆరోగ్యము

పశువులు ... అనేకవిధమైన వ్యాధులచేత బాధపడుచున్నారు. ప్రమాదము లేదు. ... లేదు.

ప్రబోధము

... వెంకటేశ్వరరావు కేంద్ర సంఘ ప్రచారకులు ప్రభువుకి ... సంఘ ... గురించి ప్రబోధము చేసినారు. ... మంది ప్రజలు ...

పాకెంక్షలతో అక్రమవెట్టి

ఇచట పోలీసువారికి సర్కారువారు ... ప్రభువరేణ్యులు ఇవాంపార్ధకోటి ... వెట్టిచేయించుకొనుచున్నారు. ... ప్రభువరేణ్యులు ... క్షేమమునకు? అయినచో ఇక్లెల జరుగుట ఎది? ... ప్రజలిట్లు ... విద్యావిహీనులగుటచే ... కొనిన కష్టములు తొలగినా ... కారణమున మాకీ ... అక్రమకష్టములపాల్పడినపుడు ... శ్రీ నిజాం ప్రభువరేణ్యుడు ఈ అక్రమ వెట్టిచాకిరిపై న్యాయదృష్టి ... అయినచో ... గలదు. కాని ... కన్నదిల్లో చూచినలసి యున్నది.

గ్రామ ఆజ్ఞ

రైతులు తమపైరులను కోయించుకొనుటకు పటేలు పట్వారీల ఆజ్ఞ కావలయును. ... ఆజ్ఞాపత్రము దొరకనేరదు. ఇందువలన రైతులకు బాధ కలుగుచున్నారు.

పోలీసు అమీనుగారి ఔదార్యము

(ఒక విలేఖరి)

[illegible]

కార్తీకమాస సభ

శ్రీ వెంకటేశ్వర పుస్తక భాండాగారము

(ఒక విలేఖరి) జల్లాపురము.

అలంపూరు తాలూకాలోనుండిన జల్లాపురము గ్రామములో నడచిన విజయదశమి ఉత్సవము గ్రామమునందున్న పుస్తక భాండాగారము పక్షమున [illegible] సభలు గావించు [illegible] గ్రామస్థులు నిర్ణయించిరి. [illegible] కార్తీక శు॥ ౧౦ నాడొక సభ గావింపబడెను. తత్సభకు శ్రీ [illegible] కృష్ణమూర్తి శర్మగారు [illegible] రెడ్డిగారు, [illegible] రెడ్డిగారు మొదలగు తదితర గ్రామవాసులు వచ్చియుండిరి. స్వగ్రామవాసులలో భాండాగారాధికారియగు శ్రీ కొమ్మారెడ్డి [illegible] రెడ్డిగారు, పోలీసు కొండారెడ్డిగారు, నారాయణరెడ్డిగారు, సు॥ లక్ష్మికొండారెడ్డి గారు మొదలగువారు హాజరైయుండిరి.

సభ్యులు సాయంకాల [illegible] సభ గావింపబడెను. సాయంకాలం సుమారైదుగంటల వేళ సభ [illegible] ప్రార్థనతో ప్రారంభింపబడెను. సుమారు [illegible] జనులకు పైగా వచ్చియుండిరి. తత్పూర్వమే అధ్యక్షులుగా నుండుటకు నిర్ణయింపబడిన మాలిపటేలు నారాయణరెడ్డిగారు కొన్ని కారణాంతరములచే సభకు సకాలమున రాజాలకపోవుటచే శ్రీకృష్ణమూర్తి శర్మగారిని అధ్యక్షులనుగా నెన్నుకొనిరి.

అధ్యక్షులవారంతట తనకొసగబడిన గౌరవమునకు [illegible] కృతజ్ఞతను తెలుపుచు వారి యుపన్యాసమును ప్రారంభించిరి. మానవజన్మ మన్ని జన్మములకంటె దుర్లభమైనదన్ని అంతకంటె శ్రేష్ఠమైనది లేదనుచు దీర్ఘముగా మాటలాడిరి. [illegible] జ్ఞానమును భగవంతుడు మానవునికి మాత్రమే ప్రసాదించియున్నాడు. కాని ప్రస్తుతకాలమున జనులందఱును సామాన్యముగా [illegible] కాలమును [illegible] యున్నారు. సజ్జనులు విద్యానభ్యసించి కాలమును సద్వినియోగపఱచుచు సత్ప్రవర్తన గలవారై [illegible]. భారతవీరుల యొక్క మంచి నడవడికలను, రక్కసుల [illegible] నాశనమొందుటను యుదాహరణములుగా [illegible] దీర్ఘోపన్యాసమును ముగించిరి.

తదనంతర మధ్యక్షులవారి పిలుపున శ్రీసుదర్శనము కొండారెడ్డిగారు "ఐకమత్యము" ను గుఱించి చదివిరి. గ్రామస్థులు పరస్పర కలహములను మాని మిత్రభావముతో వర్తించుట [illegible] మిక్కిలి శ్రేయస్కరమని హితవుబోధించిరి. పంచములనబడు మాలమాదిగులను తగువిధమున నాదరించి, వారికి తగువసతుల గలుగజేసిన, గ్రామస్థులందరియొక్క క్షేమమునకును, ఐకమత్యమునకును బలకరమని [illegible] వక్కాణించిరి,

పిమ్మట కోశాధ్యక్షులు శ్రీభీమయ్యగారు తమ వ్యాసమును జదివిరి. వీరితత్సభకు నేను సంపన్నులను. [illegible] మాత్రమే సభకాహ్వానించితిమని చెప్పిరి. ఇట్లొనర్చుటెందుకో కోశాధ్యక్షులకును, తత్సభ గావించినవారలకే తెలియవలయును. గ్రామస్థులందఱును, ఐకమత్యముగలిగి యుండవలయునని, [illegible] మాటలతో నవిచేసారదనియు, [illegible] సుహృదయులై, [illegible] ప్రవేశ పెట్టవలయునని భీమయ్యగారు సెలవిచ్చిరి.

అటుపిమ్మట [illegible] చెన్నారెడ్డిగారు "అహింస" ను గుఱించి చదివిరి. "అహింసా పరమోధర్మః" యనుసామెతను [illegible] గోవులను చంపుటగాని, చంపుచుండినవారలను గాని [illegible] కోరిరి.

తరువాత శ్రీవరదవెంగయ్యగారు "విద్య" నుగుఱించి మిక్కిలి [illegible] చెప్పిరి. అయితే వీరియుపన్యాస సారాంశమువలన పురుషునికి మాత్రమే విద్య యావశ్యకమని తేలుచున్నది.

తర్వాత [illegible] రామిరెడ్డిగారు "జ్ఞానము" ను గుఱించి [illegible] మాటలు సెలవిచ్చిరి, అటుపై గ్రంథాలయమును గుఱించి [illegible], తాలూకాలోని మారుమూల గ్రంథాలయములవారును కేంద్రముగ [illegible] యునని యు, పుస్తకములను తాలూకాలో నున్న గ్రామములవారికిని పుస్తకములనుపంపుడు. వాటిని [illegible], విద్యను సర్వులయందును వ్యాపింపజేయవలయునని నుడివిరి.

తరువాత [illegible] దామోదర్ నాగభూషణగారు "ఐకమత్యము" ను గూర్చి [illegible]. ఐకమత్యము [illegible] యొక్క [illegible] గ్రహించుటకే పలువురకు మార్గము [illegible] భగవద్గీత [illegible]

మన శాస్త్రిగారు [illegible] నుపన్యాసము గావించిరి. సభికులు [illegible]. [illegible] రాజయోగ్యాకారమును [illegible] సభాసదులందరు నాటకవేషధారులై [illegible] మెచ్చుకొనిరి.

అధ్యక్షులవారామె చెప్పిన విషయములను విమర్శింపబోగా, శ్రీ కొమ్మారెడ్డి [illegible] రెడ్డిగారాటంకపఱచి, ఆవిషయమును గుఱించి ముచ్చటింప నవసరములేదని సెలవిచ్చిరి. అంతట శ్రీనాగభూషణగారు మరల లేచి తాను చెప్పిన విషయములు సభ్యులకు [illegible] ప్రకారముగా స్త్రీ [illegible] అజ్ఞానులు అమె చెప్పిన యుపన్యాస సారాంశము [illegible] లరని మాటలాడెను. అధ్యక్షులవారంతట ప్రస్తుతాంశమును వదలి. యితరుల యుపన్యాససారాంశములు చెప్పి విరమించిరి. కొమ్మారెడ్డిగారు సభికులకును, అధ్యక్షులకును కృతజ్ఞతాభివందనము లర్పించిరి. ఆనందముతో సభ ముగిసెను.

ఇట్లు
ను, వెంకటరామారెడ్డి

లక్ష సూర్యనమస్కార దీక్ష

మానవత్

ఈ గ్రామమున, పరమపూజ్యులగు బ్రహ్మచారి వాసుదేవమహారాజుగారు స్థాపించిన సూర్యనమస్కార మండలి పక్షమున, నసంకల్పముగ, సశాస్త్రముగ, సమగ్రతకము సహా లక్ష సూర్యనమస్కారదీక్ష పూర్తియైనది. ఉత్సవాంతమున ఆశ్వయుజబహుళ అష్టమినాడు సమారాధన జరిగినది. దీనివలన దేహపరిశ్రమకును సూర్య నమస్కారములకును గల సంబంధము సువిదితమైనది.

నూతన విద్యాలయము యొక్క ౩ వ వార్షికోత్సవము

గుల్బర్గా:—

వార్షికోత్సవము ౧౩ ౧౪ అక్టోబరు తారీఖులలో జరిగినవి. ఈసందర్భమున పూర్వవిద్యార్థుల ౧౧ వ వార్షికసమావేశము కూడ ఆయినవి. జయప్రదములుగా జరిగిన యీయుత్సవములకు అధ్యక్షులు స్థానిక సూబేదారు సా॥ గారగు ఆజేజ్ [illegible] అలీఖాన్ గారు మహారాష్ట్ర కర్ణాటక భాషలందొక్కొక్క నాటకము ప్రదర్శింపబడినది. ఫోటోలు తీసికొనబడినవి.

హనుమాన్ వ్యాయామశాల

నిజామాబాద

ఇచ్చటి హనుమాన వ్యాయామశాలయొక్క వార్షికోత్సవము ౧౩, ౧౪ అజూరు తారీఖులలో శ్రీయుత నారాయణరావు వకీలుగారి అధ్యక్షతతో మిగుల జయప్రదముగా జరిగినది. ఈ వ్యాయామశాల స్థాపించి ఒక సంవత్సరమేయైనను ఆ సందర్భమున ప్రదర్శింపబడిన యుత్సాహము శ్రీడావిశేషములు చాల చాల ప్రోత్సాహకరములుగ నుండెను.

ప్రజాహిత సమితి ఖమ్మం తాలూక.

క్రొత్త చందాదారులు

స్వ ౧౩౪౩ ఫసలీ అజూరునెలలో చేరిన చందాదారులు.

శ్రీయుత కొంకిమళ్ల కనకయ్య గుప్తగారు	౧_౦_౦
„ బుస్సా లక్ష్మయ్య గుప్తగారు	౧_౦_౦
„ బుస్సా కనకయ్య గుప్తగారు	౧_౦_౦
„ కొంకిమళ్ల రామలింగయ్య గుప్తగారు	౧_౦_౦
„ బుస్సా లింగయ్య గుప్తగారు	౧_౦_౦
„ బుస్సా రాజయ్య గుప్తగారు	౧_౦_౦
„ కొంకిమళ్ల కోటయ్య గుప్తగారు	౧_౦_౦
„ ఊటుకూరు అనంతరామయ్యగారు, బహుమానములు.	౨_౦_౦
	౯_౦_౦

వీరలు చందాలిచ్చి సమితిని పోషించుచున్నందులకు కృతజ్ఞులము.

౧_౨_౪౩

ఇట్లు
వెంకట రామారావు
కార్యదర్శి

ప్రభువుగారి జన్మదినోత్సవము

సదాశివపేట రైతులు జరుపుట

సదాశివపేట రైతుల [illegible] దానికార్యదర్శి గారు ఇట్లు తెల్పుచున్నారు.

సదాశివపేట ౨౨ అజూరు,

ఈరోజు మెదకుజిల్లాలోనున్న యీ గ్రామమంతయును రంగుల కాగితములతో అలంకరింపబడెను. మౌల్వీ గులాం మొయియొద్దీన్ సా॥ ఖాజీగారు అధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి. జనాబు మీర్ జాహుసేన్ బేగ్ సా॥ ముంతజిం పోలీసుగారు [illegible] శ్రద్ధగా ప్రతివిషయములో యింతెజాం చేయించిరి ౩-౩౦ గంటలకు జరిగినసభలో మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభువుగారి వయోతుల్యము మిక్కిలి [illegible] బడెను ౬-౩౦ గంటలకు సభలో సాహుకారులు రైతులు మరియు అలీజనాబు మున్సిఫ్ సా॥ గారు అలీజనాబు [illegible] సా॥ గారు అలీజనాబు [illegible] సా॥ గారు అలీజనాబు [illegible] సా॥ గారు బందోబస్తు మొదలగు ఉద్యోగస్థులును, వేలకొలది ప్రజలును నిండియుండిరి. పాఠశాలవిద్యార్థుల [illegible] కొంతవరకు [illegible] ఆడించిరి. తర్వాత శ్రీయుత బి. ఆర్ వెంకటేశ్వరరావు హైకోర్టువకీలుగారు [illegible] విషయమై రాజాగారియొక్క బుద్ధికుశలత, [illegible] మనస్సును గుఱించియు, రాజ్యములో చేయుండిన సౌకర్యములగుఱించియు చాలావరకు ఉపన్యసించిరి. అనంతరము అధ్యక్షులుగారు, శ్రీయుత బి. ఆర్. వెంకటేశ్వరరావు హైకోర్టువకీలుగారియొక్క ఉపన్యాసభావమునుగుఱించియు, గ్రామ రైతుల ఐకమత్యమును గుఱించియు పాఠశాలబాలుర వినయవిధేయత, తెలివితేటలు మొదలగు సద్గుణములగూర్చియు, రాజాగారి మనుమలగు [illegible] మహరాజా బహదూరుగారియొక్క జన్మదినవిశేషమును గూర్చియు గంటకాలము ఉపన్యసించిరి. పిమ్మట మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభువుగారి [illegible] బహదూరుగారిని పొగడుచు కృతజ్ఞతతో సభ ముగింపబడెను.

వేల్పూరు హరిజనోద్ధరణము

పండుగలలో హరిజనుల సేవ

(ఒక విలేఖరి) వేల్పూరు,

హరిజన బాల విద్యారంభము

హరిజనోత్సవములో జాగృత గ్రామనివాసులవలన చందా ప్రోగుచేసి హరిజన బాలురకు ఖాదీ వస్త్రముల నిప్పించిరి. మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభువరేణ్యునకు వందనములర్పించి గాంధిమహాత్మగారి స్మరణచేయుచు హరిజన బాలురను నూతనముగా పాఠశాలకు తోడ్కొనిరి. పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు (మౌల్వీ అబ్దుల్ రహమతుల్లా సా॥) వారు అపరిమితానందభరితులై మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభువుగారి పటమును బాలురకు చూపించిరి. పాఠశాలలోనున్న బాహ్మణబాలురు హరిజనులతో కలిసి మెలిసి యుండెదమనిరి.

విజయదశమి యుత్సవము

విజయదశమి రోజు పురవాసులందరు జమ్మి [illegible] అచట బసచేసిరి. శ్రీయుత కృష్ణారెడ్డి మొకదం కొత్వాలిగారు హరిజనబాలురకు శర్కరగోళీలు పంచిపెట్టిరి. శ్రీయుత రుక్మారెడ్డి మొకదం మాలీగారు నాటిలో కుంకుమపోసి తమ [illegible] శ్రీకారం దిద్దించిరి. అనంతరం శ్రీయుత సంగీత సత్యనారాయణ నాయుడుగారు జాతిభేదముల గురించి ఉపన్యసించిరి.

దీపావళి

ఈరోజు దీపావళి పండుగయని హరిజన [illegible] బాహ్మణ గృహములపై [illegible] మిఠాయి [illegible] ఇచ్చిరి

జాబులు

వేదాచార్య నిబంధినీ పరిషత్

[illegible]

ఇట్లు
హితోపదేశ
పురవాసి

నన్నయవర్ధంతి బోధ

[illegible]

...ముల్ల కలిపిన ఉపన్యాసములు [illegible] (ప్రొ ఫెసరుగారి ప్రయోగమేసుకా)

అటైన అన్యకోపన్యాసము ఉపన్యాసకుల ఉపన్యాసములు తమ కరిసైనంతవరకు [illegible]

దానిపైన ఉపన్యాసములు చెప్పినవారిగను [illegible] అధ్యక్షునితో ఉపన్యాసముల [illegible] ఇట్టినిబంధనాతీత ఉపన్యాసము [illegible] పార్థన

పంతెం ఆంజనేయులునాయుడు

గోల్లకిరికి బాలికాపాఠశాల

[illegible]

ఇట్లు
ఒక స్థానికవాసి

అపూర్వవిజయము.   శ్రీలకుమాతర్మేమే.

కటుపనితరగతి

త్వరలో పేరును రిజిష్టరు చేయించుకొనుడు.   [illegible] శ్రీతే

[illegible]

[illegible]   అఫ్జల్ పూర్ కర్ [illegible]

[illegible]   హైదరాబాదు [illegible]

సౌభాగ్యవతి శాంతాబాయి [illegible]

మా చందాదారులకు విజ్ఞప్తి

ఈ క్రింది నంబర్లుగల చందాదారుల చందాధనము పై నెలతో పూర్తియగునుగాన రేపటినుండి వరుసగా వి. పి. లను పంపుచున్నాము. చందాధనము చెల్లించి పత్రికకు ప్రోత్సాహము నొసగగలరని ప్రార్థన—

2, 47, 70, 142, 273, 274, 275, 280, 295, 379, 414, 442, 485, 494, 498, 501, 511, 516, 520, 524, 528, 590, 594, 600, 602, 604, 693, 71

నోటు:—ప్రత్యుత్తరము వ్రాయదలచినవారు దయయుంచి చందా నంబరువేసి వ్రాయుడు నంబరు పత్రికపైనుండు అడ్రెసుప్రక్కన యుండును.

గోలకొండ పత్రిక
(శ్రీముఖనామ సం॥ కార్తీక బ॥ 8)
గురువారము

మహిళా విద్యామహాసభ

బహిరంగ సభలను పలుమారుజరిపి పదిమందియొక్క అభిప్రాయములను కనుగొని వాటి నన్నింటిని సరిగా ఆలోచించి మొత్తముమీద సంఘమునకు మహోపకారము లాభకరమగు సేవను చేయుటకు యిప్పుడు సాధ్యముకాని ఈరాష్ట్రములో హైదరాబాదు సికింద్రాబాదు మహిళా విద్యామహాసభవారు సప్తమసాంవత్సరిక సభాసమావేశమును జయప్రదముగా ముగింపగల్గినందుకు మాకు సంతసమగుచున్నది. కార్యాంతరాతిపాతముచే శ్రీ. శ్రీ. గద్వాల మహారాణిగారు ఈ సమావేశమునకు అగ్రాసనాధిపత్యము వహింపజాలనందుకు చింతిల్లవలసియున్నను, శ్రీ. శ్రీ. పావన్నపేటరాణిగారు ఆ స్థానము నధిష్ఠించి కార్యమును సక్రమముగా నడిపించి కొరతనుదీర్చిరి, ఇట్లు సంస్థానముల రాణులసహాకారముగల మహాసభలవలన అదృష్టమువలన గొప్పదశలోనుండు సామాన్యుల కష్టసుఖములను గ్రహించి ఆదరించుటకు వీలగుచుండును.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ పావన్నపేట రాణిగారు చెప్పినట్టుల ప్రస్తుతము హైదరాబాదు రాష్ట్ర స్త్రీలకు ముఖ్యమగు అవసరము విద్యయే. స్త్రీవిద్య చాల అవసరమని నిరూపింపవలసిన కాలము పోయి ఆ అభిప్రాయము కార్యరంగమున తాండవమాడు కాలము జరుగుచున్నది. మా. ఘ. వ. నిజాం ప్రభుత్వమువారు ఈరాష్ట్రమునందు విద్యాభివృద్ధికై ప్రత్యేకముగా విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించి తన్మూలముగా రాష్ట్రీయ స్త్రీవిద్యాభివృద్ధికిగాను రాష్ట్రములో పాఠశాలలను స్థాపించి అనేకములైన ఏర్పాట్లను జేసియుండుట సంతసింపదగినదే. కాని ఆచరణలో ఈ ఏర్పాట్లు స్త్రీవిద్యాభివృద్ధికి ఎంతవరకు అనుకూలింపగలవో అనునది ముఖ్యముగా విచారింపదగిన విషయము. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారి ఏర్పాట్లప్రకారము ఉర్దూభాష విద్య నేర్పుటకు సాధనమైన భాషయైయున్నది. అయితే మనరాష్ట్రమందు తెలుగు, మహారాష్ట్రము మాతృభాషగా గలవారు అత్యధిక సంఖ్యాకులైయున్నారు. వారందరు ఈ చెప్పిన ఏర్పాట్లవలన న్యాయముగా నున్నపక్షమున పొందదగినంత లాభమును పొందజాలరుకదా. విద్యకు జ్ఞానార్జనమే ముఖ్యోద్దేశ్యమను ఆశయము గొప్పదే యైనను స్త్రీవిద్య విషయమున ముఖ్యమైనవి సంసారనిర్వహణ సామర్థ్యము, కుటుంబారోగ్యరక్షణము— ఇట్టివిఅని అందరును అంగీకరించియున్నారు. అట్టియెడ స్త్రీలకు——భాషలందును సాహిత్యమందును ప్రావీణ్యము సంపాదింపగోరు ఏ కొలదిమందికో తప్ప సామాన్యముగా—మాతృభాషను వదలి యితరభాషను నేర్చుకొని తన్మూలమున విద్య నభ్యసించుటవలన విషయ పరిగ్రహణమందు వృథా కాలయాపనము ఫలితమగుచున్నది ౧౯౩౧ వ సంవత్సరపు జనపరిగణన నివేదికలలో ఈఫలితము కలిగించు ఆటంకము స్పష్టము కాగలదు.

స్త్రీవిద్యార్థినుల ఆరోగ్య పరీక్షార్థమై గావింపబడిన తీర్మానము చాల ముఖ్యమైనది. ఇప్పుడు విద్యార్థినులుగానుండు స్త్రీలే రేపు మాతలు కాబోవుదురు. ఇప్పుడువారి ఆరోగ్యము చక్కగా లేనిచో వారి సంతానముకూడ ఆరోగ్యముగను బలిష్ఠముగను నుండజాలదు. కాబట్టి రాష్ట్రక్షేమమంతయు విద్యార్థినీదశనుండి ఆరోగ్యవతులగు స్త్రీలపై ఆధారపడియున్నది. ఈవిషయమున మిస్సుంజి షరిదూన్జి సతిగారు గావించిన సూచనను ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించి త్వరలో బాలికావిద్యార్థినుల వైద్యపరీక్షకు ఏర్పాట్లు చేయుట మంచిది.

పరదా ఆచారమును గూర్చి అభిప్రాయము తెల్పుచున్నను ప్రస్తుతము నగరమున దానికి ఇంకను తావుండుటవలనను, ఆ ఆచారమువలన స్త్రీలకు పరిశుద్ధమైన గాలిని సేవించుటవల్ల కలుగు లాభములు దుర్లభమగుచుండుట వలనను, ఈ విషయమున మహిళామహాసభవారు గావించిన తీర్మానముకూడ ప్రభుత్వమువారి ఆదరణ పొందదగినది.

ఈ తీర్మానములన్నియు మహాసభవారిచే అంగీకరింపబడినను అవి కార్యరూపమున, ఆచరణలో పెట్టబడునంతవరకు సంతోషించుటకు వీలు లేదు. కావుననే శ్రీపావన్నపేట మహారాణిగారు తమ ఉపన్యాసమున నిట్లుచెప్పిరి: "ఈ తీర్మానములను ఆచరణలోనికిదెచ్చి వాటిని వట్టి మాటలనుగాని, గొంతెమ్మ కోరికలనుగాని ఉండనీయక కార్యరూపము దాల్పవలసినదని మిమ్ములను ప్రార్థించెదను." ఈసలహా ఎంతవరకు నెరవేరగలదో, ప్రభుత్వమువారి సాహాయ్యమెంతవరకు లభింపగలదో ముందు చూడవలసి యున్నది.

మేనేజరు నుండి: ముఖ్యగమనింపు

గోలకొండ ముద్రాక్షరశాలలో జాబువర్కు అనగా కార్డ్లు, కుబూలియ్యతులు, శుభపత్రికలు రశీదుబుక్కులు, అబ్కారిఫారములు పుస్తకములు లెటరుహెడ్డుఫారములు మొదలగునవన్నియు చక్కని అచ్చుతో తప్పులు లేకుండా వేయించి సకాలమునకు అనగా వాయిదాప్రకారము యిచ్చుటకు మంచియేర్పాటులను చేసియున్నాము గావున పనియున్నవారు వెంటనే ఆర్డరులనుపంపి లాభమును బడయుదురుగాక.

మేనేజరు

ప్రకటన

ఇందువలన సీ. శే. అక్రూరు లింగయ్య సాహుకారు నల్లగొండయొక్క మొత్తం భావార్లకు తెలియపరచుట యేమనగా అక్రూరు లింగయ్య పెద్దపుత్రుడు మైనరు అవుటవలన అదాలతుజిల్లానుండి ఒకన్ని వలీగా యేర్పాటుచేసినారు. కావున బాకీదార్లు అక్రూరు లింగయ్యకు యివ్వవలసిన రొక్కం అక్రూరులింగయ్య భార్య (పెద్దమ్మ)కుగాని వారి కారిందాలకుగాని యివ్వకూడదు. మరియు కారిందాలవైపునుండిగాని భార్య (పెద్దమ్మ) వైపునుండిగాని భూములు యిండ్లు మరియు యేవిధమైన ఆస్తియుగాని ఖరీదుచేయగూడదు.

షరహ దస్తఖతు
మౌల్వీ రహమతుల్లాషరీఫు
అవ్వలు తాలుక్దారు
జిల్లా నల్లగొండ

ప్రకటన

హైదరాబాదు ౮ జై నర్ ౧౩౪౩ ఫసలి సదరు ముఖాకమా కొత్వాలుబల్దానుండి మురాసిలాద్వారా యీవిధముగా తెల్పుచున్నారు.

దేర్ రోడ్స్ ట్రస్టీస్ లార్డు విలింగడన్ ప్రెసిడెంటుగారు హైదరాబాదునకు దయచేయుచున్నారు. కావున మోటారుబండ్లుగల మొత్తము ప్రజలకు తెల్పవల్సినది యేమనగా ౯ జై ప్రారంభమునుండి ౧౨ జై నర్ ౧౩౪౩ ఫసలీవరకు మోటారుబండ్లు గంటకు ౨౦ మైళ్ల వేగముకన్న మిక్కిలిగా పోనివ్వకూడదు. మరియు మోటరుబండ్ల యజమానులు తమ డ్రైవర్లపై నిగ్రాను వుంచగలరని నమ్ముచున్నాము.

ఆయుర్వేద వైద్యము

[illegible] శాస్త్రములు [illegible] చే తత్సూత్రములందు [illegible] ఆరోగ్యశాస్త్రము, అందు జ్వరము, క్షయ, మధుమేహము, [illegible] మొదలగు సామాన్య వ్యాధులును, కుష్ఠురోగము, సుఖవ్యాధులు, భగంద రాది మహారోగములు నిర్మూలించు చికిత్సా పద్ధతులును, దీర్ఘాయుర్దాయము ఆరోగ్యముచే నిండు ఆనందభరితులై బహుకాలము జీవించుటకు తగిన మార్గములును బోధింపబడినవి.

ఇంతియే కాక మనుజులకు ముసలితనము రాకుండుటకును అశ్రద్ధచే సంప్రాప్తమైన ముదిమి నివారించుకొనుటకును ఔషధములు గలవు. అవ గా నుత్తరదేశీయులులోన వెనెరపిన (తెల్లబడిన) వెంట్రుకలకు రంగువేసుకొనుట చెవుల వెనుక శస్త్రముజేసి [ఆపరేషను] ముఖచర్మమును బిగదీసి కుట్టుట మొదలగు కృత్రిమపద్ధతులు గావు. ఔషధములను కడుపులోనికి దిన్నచో తెల్లబడిన వెంట్రుకలు నల్లనగుట. అట్టి ఔషధములను దిన్నచో ముసలితనమున కలిగిన ముఖముపైని ముడతలు దుర్బలమైపోయి మాంసవృద్ధినొంది మినమినలతో మానవుడు తులదూగుచుండెడిని. అట్టి సౌందర్యమును గట్టితనమును బొందుట. అతిజారత్వముచే గలిగిన దుర్బలము, నపుంసకము నిమించి మానవుడిష్టకామోపభోగియౌట వయస్సు నడలిపోక స్వేచ్ఛావిహారములతో కావలసినంత కాలము శరీరమును తనస్వాధీనమునందుంచుకొనుట. సంతానములేని స్త్రీపురుషులయందలి గొడ్డుబోతుతనమును దీసివేసి సత్సంతాన సౌభాగ్యయుతులుగా నొనర్చుట. 'ఒకపురుషుడనేకమంది స్త్రీలతో రమించుటకు దగినసామర్థ్యము నొసంగుట. శ్రమబడి ప్రయత్నించినచో తుదకు మానవునకు చావున్నైతము రాకుండ జేయగల మహౌషధము లనేకము లీశాస్త్రమున గలవు.

సాంగోపాంగముగా నీశాస్త్రము నభ్యసించి యిందలి రహస్యములను వెల్లడిజేయు శక్తి సామర్థ్యములుగల మహానుభావులే కొలదిమంది యొక్కవగా గానరారు. యిందులకు గారణ మీశాస్త్రమునకు రాజమార్గముగా తగిన పోషణములేక పోవుటయు యేకొద్ది గొప్పయో పోషించుచున్న దేశీయసంస్థాన ప్రభువులున్నను భారతీయ భాగ్యవశమున బెద్దపెరుగుచున్న విదేశీయ సంస్కార వ్యామోహితులగుటయు,

ఎలోపతి, హోమియోపతి, నాచురల్ పతి, యునానీ, నీటివైద్యము [తొట్టివైద్యము] రంగుల వైద్యము, సూర్యకిరణచికిత్స, వాయుచికిత్స మున్నగు దేశవిదేశీయ వైద్యములన్నియు యీయాయుర్వేద మహావృక్షముయొక్క యుత్తమ సామగ్రి [illegible] చే యుండినంతవరకెందుకొరకు [illegible] కొమ్మలతో నాయాయుర్వేద [illegible] దకరాలికనరుతో పొదను. లేమిచేరుద్యమములగువిలువగల [illegible] ఫలములనీయజాలకున్నవేనో గాని [illegible] [మొక్కలు] లన్నియు యితర వైద్యశాఖలకన్న అధికపండ్యాతులగు రోగార్తులకీయాయుర్వేద మహావృక్షమే మిన్నయగు నీడకొనంగుచున్నయది.

అమూల్యమగు నిట్టియాయుర్వేద వైద్యముచే రమారమినూటికి తొంబదిమంది యారోగ్యము నొందుచున్నారు. యిందుకు గావలసిన విధివిధానములన్నియు జక్కగా నమరినచో దక్కిన పదుగురనుగూడ విడుచునదిగాదు.

ఇతర వైద్యములకై లెక్కలేనిధనమ్మును వెచ్చించుచున్న మహాఘనత వహించిన నిజాము ప్రభువర్యుల కేల యీయాయుర్వేదవైద్య కమారుల మొఱ చెవిసోకకున్నదియో విచారణీయము.

సర్వోత్తమ మహారాజా [illegible] పరిశీలించి [illegible] సమస్త జీవకా స్వరూపము. అను భారతీయ మహర్షుల వాక్యానుసారము సకలదేవతా స్వరూపులగు [illegible] మహారాజు ప్రభువుల వారు యునానీ, ఎలోపతి వైద్యములకేట్లు విద్యాలయము [కాలేజి] లనిర్మించియు విద్యార్థులకు వేతనము లొసంగియు లక్షలకొలది ఖర్చుచేసి వైద్యాలయముల [హాస్పటల్సు] ను వర్పరచియు తమ ప్రజల యారోగ్యమున కెట్లుమార్గములు గలుగజేయుచున్నారో అట్లే తమ రాజ్యమున భారతీయులగు తమప్రజలకొరకు అనాదిసిద్ధమై యెల్ల వైద్యులకు మూలకందమై దేశీయమగు ఆయుర్వేద వైద్య విద్యాలయ వృద్ధిజేసి తమ్మాలమున ఆరోగ్యమును అతిశయకీర్తియు వహింతురుగాత యని సవినయముగా యూశించుచున్నాడ.

ఇట్లు, శతావధాని

వేదాల తిరుమల వేంకటరామానుజస్వామి

[ఆయుర్వేదాచార్య]

గోల్కొండ గ్రంథమందిరము

సింహళ సింహాసనాధిపులు

Lion-kings of Lanka

[illegible]

దీపావళి అమ్మకము తగ్గింపు ధరలు

[illegible]

బహుమతుల వివరము

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ది సెంట్రిల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, లిమిటెడు.

మూలధనము	రూ 3,3౬,00,000
వసూలయిన	౧,౬౮,00,000
నిలువ "	౭౦,00,000

భీమా పద్ధతి

సెంట్రల్ బ్యాంకు సేవింగ్సు బ్యాంకులో డబ్బు దాచిపెట్టుకొనువారి ఉపయోగార్థమై మేము ...లకు రూ ౧-౦-౦ రూ ౨-౦-౦ అంతకెగ్గు మొత్తప్రిమియములతో రూ ౫౦౦లు, రూ ౧౦౦౦లు ...గల పాలిసీలను క్రమముగా ఇవ్వగలము

చెక్కులద్వారా సేవింగ్సు బ్యాంకులెక్కలనుండి తీసికొనబడుట

మా కస్టమర్లయొక్క ... క్రొత్త సేవింగ్సు బ్యాంకు ప్రవేశపెట్టినాము. అందుం ... డబ్బును చెక్కులద్వారా తీసికొనవచ్చును.

వివరములకు ది సెంట్రిల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ యిండియా కు వ్రాయుడు.

...డెన్సిరోడ్డు, హైదరాబాదు (దక్కన్) జేమ్సుస్ట్రీటు, సికింద్రాబాదు (దక్కన్).

(Singhee) టెలిఫోను ౩౦౬

G Raghunathmull Banker

జి. రఘునాథ్మల్, బ్యాంకర్

హైదరాబాదు — దక్కన్

మిసర్సు థామస్ కుక్ అండ్ సన్సు బ్యాంకర్సు, లిమిటెడ్,

వారికి

హైదరాబాదులో ఉత్తమ ఏజెంట్లు ...

... వ్యాపారమును చేయుదురు.

స్వతంత్రము పొందుటకు

...డియు, సమిద్యోగఫు విచారమునుండియు
స్వతంత్రము పొందుటకు
స్టార్ ఏజన్సీ తీసికొనుడు.

1 ...	4 ...
2 ...	5 ...
3 ...	6 ...

మా ... ముఖ్య ... ము

విలువగా — మా ...
... గలవు
... ప్రమాదములవలనిలాభములుగలవు
మా ...
...

వివరములకు,

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఏ & జి అష్యూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్

(మదరాసు)

బ్రాంచి హనుమకొండ.

ఆతంక నిగ్రహ మాత్రలు

ఇప్పటి బలవర్ధకౌషధములలో కెల్ల శ్రేష్ఠము.

ఈమాత్రలు

ఆజీర్ణరోగములను పోగొట్టును
నరములకు శక్తినిచ్చును
...
రక్తమును శుద్ధిజేసి వృద్ధిజేయును
బలమును వృద్ధిజేయును
...
ఇంకను అనేక లాభములు గలవి

3౨ మాత్రలుగల డబ్బా ౧కి వెల ౧-౦-౦

... పంపగలమన్న ... కము

కామశాస్త్రము

చదువుడు

ఆతంకనిగ్రహఫార్మసి,
26 బ్రాడ్వే మద్రాసు.

విత్తనములు

వర్ష, చలికాలముల కొఱకు నమ్మకమైన విత్తనములు అమ్మబడును తొందరగా ఆర్డరులు పంపుడు తోటలువేయు విషయమున సలహా ఉచితముగా యివ్వబడును

ఎం. ఆర్ సిద్ధరామయ్య
తోటవ్యవసాయ నిపుణుడు
(మాజీహార్టికల్చరల్ సర్వేఆఫీసర్ సర్కారుఆలి)
ది పాయినీర్ హార్టికల్చరల్ యినిస్టిట్యూట్
౧౪, రెసిడెన్సీరోడ్డు, హైదరాబాద్.

స్వదేశీ స్టేషనరి కావలయునా?

... స్వదేశీ ... స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ... మా ... వ్యాపారస్థులకు ...

...
(...)
... హైదరాబాదు

హోలీ కల్లారు మారకముజంత్రీ

... వెల ...
గోలకొండ పత్రికాలయము హైదరాబాదు.

కోలు, ఖుఖు లియతులు

[illegible] లు ప్రత్యేకము.

పాంసరీనోట్లు

[illegible]

శ్రీలక్ష్మీ పండ్లపొడి

[illegible]

వర్తకులకు లాభము

[illegible]

Printed and published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad. Editor K. Balakrishna Reddy.